

A polgármesterhelyettes a színházi pályázatokról

Igen tisztelt Főszerkesztő Ur!

A „Délmagyarország” két vezércikkben és a vasárnapi Konferánszban foglalkozott azon ténykedéssel, hogy a színházigazgatói állás betöltésére, behívott rendkívüli közgyűlést nem tartottam meg és hogy Bérczy Jenő nyugdíjas színésszel a szegedi színház igazgatói állása tekintetében tárgyalásokba bocsátkoztam. Ezen ténykedéseimet úgy tünteti fel, mintha törvényes hatáskörömet a közgyűlés meg nem tartásával önkényesen túlléptem volna, Bérczy Jenővel való tárgyalás felvételével pedig a kellő óvatosságot elmulasztva a szegedi színházügyet neveltség és guny tárgyává tettem volna.

Mint hogy ez a beállítási tisztviselői reputációt sérti, kérem Főszerkesztő Urat, szíveskedjék a való tényállásnak megfelelő alábbi soraimnak helytadni:

F. hó 5-én délelőtt 11 órakor, amikor a színházügyben az előadói tervezetet elkészítettem, megjelent hivatalomban Bérczy Jenő ur, a Gleich-cirkusz ügyvezető igazgatója és dr. Simkó Elemér, dr. Szekerke Lajos és Scultéty Sándor urak jelenlétében azt az ajánlatot tette, hogy ő a szegedi színházat három évre bérbe veszi, nem tart igényt semmiféle készpénz, vagy természetbeni szubvencióra, ellenkezőleg ő fizet a városnak a bruttó bevétel 6 százalékának megfelelő bérösszeget. Ezzel szemben kötelezi magát, hogy az itteni követelményeknek megfelelő elsőrendű szintársulatot szervez, a színház műsorában az összes műfajokat színrehozza, művészeti szempontokból a színházi bizottság ellenőrzését elfogadja, csupán az a kikötése, hogy az előadások legfeljebb 30 százalékáig variété műsort is adhasson. E tekintetben tolt észrevételeinkre kijelentette, hogy tisztában van a szegedi színház kulturális hivatásával és azzal szemben támasztott igényekkel és a variété nem közismert artisztaszámokból, hanem magasszínvonalú revükből kívánja összeállítani. Elmondta még, hogy magyar állampolgár, nyugdíjas színész (Magyar Színművészeti Lexikon 172. oldal), megfelelő anyagi felezettel venné bérbe a vállalatot és annak biztosítására, amint a koncesszió elnyerésére illetékes helyről ígéretet kap, hajlandó három évi hasznabérnek megfelelő összeget a város főpénztárába azonnal letétbe helyezni.

Mint hogy ez az ajánlat a városnak évi 70.000 pengő jövedelmet biztosított volna (50.000 P a szubvenció és 18.000 P bérösszeg), azt annyira fontosnak tartottam, hogy ajánlattevőt felhívtam, hogy ajánlatát adja be írásban és az ajánlat komolyságának biztosítására megfelelő összeget deponáljon. Az ajánlatot ugyanazon déli 12 órakor összeült színházi bizottság elé terjesztettem és a színházi bizottság egyhangulag helyeselte intézkedésemet és a délutánra összehívott közgyűlés elhalasztását javasolta. Mint hogy pedig közgyűlést 48 órával hosszabb időre elhalasztani a törvény értelmében nem lehet, ez az idő pedig kevés lett volna a koncesszió kérdésének az Országos Színész Egyesületben, a belügy- és kultuszminisztériumokban leendő tisztázására, más megoldás nem volt, minthogy az ügyet elnöki hatáskörben le kellett vennem a napirendről és a 12-re már ugyis összehívott rendkívüli közgyűlés napirendjére felvennem.

A közgyűlést egy órával megelőzőt kisgyűlésen ugyancsak szóváltottam az elnöki jogkör kérdése és a törvény félreértést nem tűrő rendelkezésének ismeretében után a kisgyűlésen jelen volt kilenc jogász bizottsági tagok egyhangulag megállapították, hogy elnöki jogkörömet a napirendről való levétellel nem léptem túl.

Ilyen tényállás mellett, — nem lévén kisgyűlési előkészítés — a közgyűlésen nem engedhettem meg a hozzászólásokat, melyek az érdemleges tárgyalást és határozathozatalt tették volna szükségessé. Az elnöki eljárás valóban törvényellenes lett volna.

A város érdekében a törvény betartásával más-ként el nem járhattam. Azért inkább érhetett volna vád, ha a városnak évi 70 ezer pengő jövedelmet hajtó ajánlattal nem foglalkozom és meg se adom az alkalmat arra, hogy ajánlattevő ajánlatát tárgyalás alá vehető formában előterjessze. Megjegyzem még, hogy egy olyan nagyszabású vállalat igazgatójának ajánlatát, mint a Gleich-cirkusz valóban komolyan vehettem, főként amikor arról értesültem, hogy a koncesszió megszerzésének utána járt és információk szerint a vállalatot szükséges anyagi tőkével rendelkezik. Arról aztán igazán nem tehetünk, hogy az Országos Színészegyesület merev elzárkózása folytán ajánlatát visszavonni kényszerült. Mert azt hiszem, hogy még a Délmagyarország is igazat ad nem abban, hogy a koncesszió elnyerésének kilá-

tástalansága mellett egyetlen vállalkozó sem akadt volna, aki három évi bérjövdelemnek megfelelő összeget, 54 ezer pengőt letétbe helyezett volna.

Az előadottakból kitűnik, hogy a város bátósága senkinek fel nem ült, senkit fel nem ültetett, semmiféle naivitást nem követett el, hanem ellenkezőleg, a város érdekében köteles gondossággal és a legzigorubb törvényességgel járt el a szóbanforgó ügyben. A színház kulturális színvonalára a színházi bizottság és a város hatósága legalább is vigyáz annyira, mint a Délmagyarország vezércikk és szellemes konferánszírója. A színházról sem a színházi bizottság, sem a város hatósága variété csinálni nem akart. De nem zárkózott el attól, hogy bizonyos szálaléig, a közönséget vonzó, divatos revüt beengedje és ezzel a színház

anyagi helyzetét biztosabb alapokra helyezze. Szerény véleményem szerint sokkal érdekesebb téma lett volna a Délmagyarország olvasói számára annak fejtegetése, hogy milyen alapon van az Országos Színészegyesületnek olyan joga, hogy pl. Szeged város évi 70 ezer pengős jövedelmének utjába áll és az önkormányzatot megakadályozza abban, hogy színházát legjobb belátása szerint annak adja bérbe, akinek jónak látja.

Abban a biztos reményben, hogy Főszerkesztő Ur szíves lesz fenti soraimat b. lapjában helytadni, szívességet előre is megköszönve, vagyok

Szeged, 1932. szeptember 12.

kiváló tisztelettel:
Dr. Pálffy József

Wienből ruha-, kabát- és kalapmodellekkel megérkeztem P. REICH ERZSI.

Feldarabolt csecsemőholtestet találtak Sövényháza határában

(A Délmagyarország munkatársától.) A baksi csendőrség vasárnap sürgönyileg értesítette a szegedi ügyészséget, hogy Sövényháza község határában feldarabolt csecsemőholtestre bukkantak a járőrök. A körülbelül 3-4 hónapos csecsemő mindössze néhány órája feküdhett az országuton, amikor rátaláltak. A kis holtestet borzalmas módon feldarabolták, megcsontolták. Egyes részei papírba voltak becsomagolva, a csomagolópapírokat pedig átitatta a vér. A csendőrség ezekből azt következteti, hogy a gyermek meggyilkolása után a tettes a holtestet feldarabolta és hogy könnyebben elszállíthassa,

papírba csomagolta. Valószínű, hogy az így feldarabolt és becsomagolt holtestet kocsi szándékozott valahová elvinni, de a csomag utközben leesett a kocsiról. A tettes, amikor később rájött arra, hogy a csomagot elvesztette, nem mert visszajönni, nehogy, ha időközben megtalálták a csomagot, őt ott a helyszínen elfogják.

Az ügyészség a csendőrség jelentése alapján intézkedett a legszélesebbkörű nyomozás lefolytatására. Hétfőn reggel a vizsgálóbíró és a törvényszéki orvosszakértő kiutazott Sövényháza a boncolás, illetve a vizsgálat megajtására.

Házkutatás, igazoltatás, felosztatott vacsora Dorozsmán

Az ellenzék harca a főbíróválasztás előtt

(A Délmagyarország munkatársától.) Kis-kundorozsmán szeptember 17-én, szombaton új előjáróságot és új főbíróválasztanak. A földműves és munkáspárti ellenzék jelöltje a főbírói tisztségre a népszerű Bálint József, akinek megválasztása érdekében a községben mindennél nagy agitáció folyik. A kormánypárt részéről minden lehetőre elkövetnek, hogy Bálint József megválasztását megakadályozzák. A földműves és munkáspárt törhetetlenül kitart Bálint József mellett, akinek megválasztását bizonyossá veszik.

A választási küzdelem napok óta nagy hevességgel folyik. Rácz Ferenc fakereskedőnél, aki az ellenzék egyik vezetője, vasárnap váratlanul megjelent a lakásán: a csendőrség és azon a címen, hogy lázító tartalmu röpiratokat keresnek, házkutatást tartottak. Rácz Ferenc lakását és irodáját átkutatták. Rácz tiltakozott a házkutatás ellen és kijelentette, hogy ilyen dolgot csak bírói végzés alapján lehetett volna fogatosítani. A csendőrség mindazoknak a nevét, akik a telepen tartózkodtak, felírták és azzal gyanúsították meg őket, hogy a faterlepen tiltott gyűlést tartottak.

Nem engedte meg a csendőrség azt sem, hogy az ellenzék vasárnap este avató vacsorát rendezzen Kistemplomtanyán özevgy Mészáros Károlyné vendéglőjében. Maróthy István, a földműves és munkáspárt dorozsmai helyi csoportjának elnöke szabályszerű engedélyt kért a dorozsmai főszolgabírótól a vacsora megtartására, de a főszolgabíró azzal az indoklással, hogy a vásár miatt nem áll elegendő karhatalom a rendelkezésére, a vacsora engedélyezése iránti kérelmet megtagadta. Indokolásában arra hivatkozik, hogy a teljesen leépített dorozsmai rendőrség és csendőrség el van foglalva és így a rendészeti teendőket nincsen módjában ellátni.

A szombaton kelt betiltó végzésről természetesen sokan nem szerezhettek tudomást és a kistemplomtanyai vendéglőben nagy tömeg gyűlt össze a vacsorára. Alig ültek le az asztalokhoz, amikor megjelent hat csendőr, akik felszólították a vacsorázó földműveseket, hogy azonnal hagyják abba az étkezést és távozza-

nak a helyiségből. Hiába kérte a vendéglősné fia, hogy legalább annyi ideig engedjék meg a vacsora résztvevőinek a vendéglőben való tartózkodást, amíg boraikat kiisszák, a csendőrség a vacsora résztvevőit eltávolították.

Az ellenzék jelöltjénél, Bálint Józsefnél vasárnap este vacsora volt, Bálint feleségének névnapját ünnepelték, amikor este 10 órakor két csendőr zörgetett be a házba. Bementek a lakásba és az ott talált vendégeket felírták. Az indok a régi: tiltott gyűlést tartottak. Bálinték energikusan tiltakoztak a csendőrség eljárása ellen.

A Délmagyarország munkatársa hétfőn délután felvilágosításokat kért a dorozsmai csendőrségtől az ismételt beavatkozás ügyéről. Az őrs helyettes parancsnoka azt válaszolta, hogy mindenféle felvilágosítás nyújtása tilos.

— Különben is — mondotta a parancsnokhelyettes — mi törvénytelenül nem járunk el senkivel szemben. Tudjuk, hogy vannak, akik eljárásunkat sérelmezik, de azok meg akarják kerülni a törvényt.

— Rácz Ferenc házában fogatosított házkutatásra volt-e utasításuk? — kérdeztük tovább.

— Rácz Ferenc házára éppen nem volt, de rála is a törvény szellemében jártunk el —, hangzott a válasz.

Az ellenzék a tegnapi események után tovább folytatja a harcot, annak ellenére, hogy az egypárti emberei az ellenzéki mozgalmat minden rendelkezésére álló eszközzel megakadályozni igyekeznek.

— Az Alföldi Utazók és Kereskedők Egyesületének vezetősége a nyári szünet után vasárnap tartotta első ülését Calvin-téri új otthonában Kertész Ernő elnökletével. Az elnökség javaslatára elhatározta a vezetőség, hogy az egyesület új otthonát nagyszabású ünnepség keretében adja át tagjainak. Október 23-án lesz a klubavatás, amikor is délelőtt diszko-gyűlést, este pedig bankettet rendeznek.